

บทความวิชาการ

แนวปฏิบัติการสอนดนตรีจากตำราสอนทฤษฎีและปฏิบัติเปียโนฟอร์เตฉบับสมบูรณ์ของ คาร์ล เซอร์นี ผลงานลำดับที่ 500

Practical Guide for Music Teaching from the Complete Theoretical and
Practical Piano Forte School Op. 500 by Carl Czerny

ชญพงศ์ ทองสว่าง^{1*}

Chanyapong Thongsawang^{1*}

บทคัดย่อ

คาร์ล เซอร์นี คีตกวีนักเปียโน ผู้เป็นปรมาจารย์ด้านการสอนเปียโนที่โด่งดังที่สุดในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19 นอกจากแบบฝึกหัดเปียโนที่นิยมอย่างแพร่หลาย เซอร์นียังได้สร้างผลงานการประพันธ์จำนวนมากกว่า 861 ลำดับ อีกทั้งได้เขียนอัตชีวประวัติและตำราสอนที่สำคัญ เช่น ตำราสอนทฤษฎีและปฏิบัติเปียโนฟอร์เตฉบับสมบูรณ์ ผลงานลำดับที่ 500 ซึ่งประกอบด้วยกัน 4 เล่ม โดยสองเล่มแรกเป็นแนวทางในการฝึกพัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโนอย่างชัดเจนเป็นลำดับ หลักการพื้นฐานทางดนตรีและหลักการเลือกใช้นิ้วพร้อมด้วยโน้ตตัวอย่างที่จำเป็น ในเล่มที่สามมุ่งเน้นเรื่องความละเอียดอ่อนในความรู้สึกและความเข้าใจแนวทางการเล่นดนตรีรวมถึงการแปรเปลี่ยนการเล่นของผู้แสดง ในส่วนสุดท้ายเป็นเล่มเสริมต่อจากเล่มที่สาม ได้อธิบายลักษณะของบทประพันธ์ยุคโรแมนติกแนวใหม่และให้ข้อเสนอแนะการตีความบทเพลงเปียโนของ ลุดวิก ฟาน เบโทเฟน ผู้เป็นครูของเขา ตำรากลวิธีการสอนเปียโนชุดนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับแบบฝึกหัดนี้ต่าง ๆ ในการสอนดนตรีทุกวันนี้ อีกทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงสำคัญสำหรับแนวปฏิบัติการแสดงดนตรี โดยบทความนี้ได้นำเสนอบันทึกการเรียนของเซอร์นีกับเบโทเฟนและสรุปภาพรวมเนื้อหาทั้งหมดของตำราชุดนี้พร้อมยกตัวอย่างประกอบ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับครูและนักเปียโนในการศึกษาแนวทางการสอนอย่างเป็นระบบของเซอร์นีที่ปัจจุบันอาจถูกมองข้าม เพื่อนำไปใช้พัฒนาทักษะปฏิบัติการเล่นเปียโนต่อไป

คำสำคัญ: คาร์ล เซอร์นี, แนวปฏิบัติการแสดงดนตรี, วิธีการสอนเปียโน, ลุดวิก ฟาน เบโทเฟน

Article Info: Received 2 April, 2023; Received in revised form 24 June, 2024; Accepted 9 July, 2024

¹ อาจารย์ประจำสำนักวิชาดุริยางคศาสตร์ สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

Lecturer in the School of Music, Princess Galyani Vadhana Institute of Music

Email: chanyapong.t@pgvim.ac.th

* Corresponding Author

Abstract

Carl Czerny, a pianist and composer, was one of the most diligent piano pedagogues of the 19th century. Apart from his renowned etudes and exercises for developing finger dexterity, he composed a large number of pieces, mainly for piano. His oeuvre includes at least 861 works with opus number, an autobiography, and important treatises. Amongst his treatises is the *Complete Theoretical and Practical Piano Forte School*, op. 500, consisting of four volumes. In the first two volumes of this treatise, Czerny provides progressive clear instructions on the development of pianistic technique, as well as elementary principles of music and a doctrine of fingering, all illustrated with numerous examples. In the third volume, Czerny discusses the refinement of expression and the understanding of musical style, including even the caprice of the performer. The last part, published as a supplement to the third volume, explains stylistic elements of new romantic compositions and performance commentary on piano works by his teacher, Ludwig van Beethoven. This comprehensive piano method can be usefully applied for teaching contemporary pianists along with Czerny's technical exercises and as a significant reference source of performance practice. In this article, alongside Czerny's notes on Beethoven's teaching, the overview of the content of the whole treatise is summarized with demonstration of selected examples to give a practical guide for teachers and pianists to study and further develop a systematic pedagogical method by Czerny, which might be forgotten nowadays.

Keywords: Carl Czerny, performance practice, piano teaching method, Ludwig van Beethoven

บทนำ

คาร์ล เซอร์นี (1791-1857) คีตกวีนักเปียโนและปรมาจารย์สอนเปียโนที่โด่งดังที่สุดในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19 ผู้เขียนสร้างสรรค์ผลงานไว้มากมาย เซอร์นีเป็นผู้เป็นเด็กอัจฉริยะได้ออกแสดงคอนเสิร์ตครั้งแรกที่กรุงเวียนนาในปี ค.ศ. 1800 ด้วยบทเพลงเปียโนคอนแชร์โตของ ว็อล์ฟกัง อมาเดอุส โมซาร์ท ผลงานลำดับที่ 491 จากนั้นได้แสดงบทเพลงเปียโนคอนแชร์โตหมายเลข 1 และ 5 ของ ลุดวิก ฟาน เบโทเฟน ณ กรุงเวียนนาในปี ค.ศ. 1806 และ 1812 ตามลำดับ แต่หลังจากนั้น เซอร์นีก็ลดบทบาทการแสดงคอนเสิร์ตลง อีกทั้งยังเข้าชมคอนเสิร์ตและอุปรากรน้อยมาก โดยเขาหันมาทุ่มเทให้กับการสอนเปียโนตั้งแต่เช้าถึงหัวค่ำและการประพันธ์เพลงอย่างจริงจังในช่วงเวลากลางคืน โดยได้สร้างนักเปียโนฝีมือฉกาจฉกาสำคัญหลายคน ได้แก่ ฟรานซ์ ลิสต์ (Franz Liszt) เทโอโดร์ โดเลอร์ (Theodor Döhler) เทโอโดร์ คูลลาค (Theodor Kullak) และ เทโอโดร์ เลสเชทซกี (Theodor Leschetizky) (Lindeman, 2001, pp. 824-825)

ผลงานการประพันธ์จำนวนมากของเขาสามารถแบ่งได้เป็นสี่ประเภท ได้แก่ 1. บทฝึกเหตูด (Étude) และแบบฝึกหัด 2. บทเพลงที่ง่ายสำหรับนักเรียน 3. บทเพลงในลักษณะที่แพรวพราวสำหรับการแสดงคอนเสิร์ต (Brilliant concert pieces อาทิ Variations, Fantasies และ Rondos) 4. บทเพลงที่ลึกซึ้ง (Serious Music อาทิ Sonatas, Masses และ Chamber Music) ในปี ค.ศ. 1904 ฟรานซ์ พาซดิเรก (Franz Pazdirek) ได้รวบรวมรายการบทประพันธ์ของเซอร์นีลงในหนังสือ *Universal-Handbuch der Musikliteratur alle Zeiten und Völker* (Pazdirek, 1904) ซึ่งบันทึกไว้ทั้งหมด 861 ลำดับผลงาน (opus number) โดยที่บางลำดับเป็นผลงานชุดที่ประกอบไปด้วยบทเพลงย่อย ๆ หลายบท

นอกจากแบบฝึกหัดเปียโนที่ปัจจุบันยังนิยมใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย (อาทิ op. 139, 261, 365, 740, 821 และ 299) เซอร์นียังได้สร้างผลงานเขียนที่สำคัญจำนวนมาก ได้แก่ อัจฉริยภาพที่ได้บรรยายถึงการเรียนและการสอนเปียโนของเขา การพบคิตกวีคนสำคัญและการติดต่อกับสำนักพิมพ์ต่าง ๆ อีกทั้งยังได้เขียนบรรยายถึงการพบเบโทเฟนครั้งแรกอย่างละเอียด โดยทั้งคู่ได้พัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างครูและศิษย์และติดต่อกันมาโดยตลอด เซอร์นีเขียนตำราเปียโนที่สำคัญ อาทิ *แนวทางการบรรเลงแฟนตาเซียบนเปียโนฟอร์เตอย่างมีระบบ* ผลงานลำดับที่ 200 (*Systematische Anleitung zum Fantasieren auf dem Pianoforte*, op. 200) และ *ตำราการสอนทฤษฎีและปฏิบัติเปียโนฟอร์เตฉบับสมบูรณ์* ผลงานลำดับที่ 500 (*Vollständige theoretisch-practische Pianoforte-Schule*, op. 500) ซึ่งควรค่าแก่การศึกษาเพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติการสอนและแนวคิดในการตีความเพลงที่เซอร์นีได้รับการถ่ายทอดโดยตรงจากปรมาจารย์แห่งยุคคลาสสิก โดยเซอร์นีได้เขียนอธิบายในแต่ละหัวเรื่องไว้อย่างละเอียดพร้อมทั้งแต่งบทเพลงสำหรับฝึกซ้อมในแต่ละเทคนิค โดยเฉพาะ

แนวทางการฝึกซ้อมเทคนิคการบรรเลงเปียโนจากยุคคลาสสิกที่ถือเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการสอนเปียโน โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการสอนแบบฝึกหัดเปียโนและบทเพลงจากคริสต์ศตวรรษที่ 18 จนถึงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 19

เป็นที่ประจักษ์ชัดว่าแนวปฏิบัติการเล่นคีย์บอร์ดของครอบครัวบากได้ถ่ายทอดต่อมาสู่ โจเซฟ ไฮเดล (Joseph Haydn) ผู้ได้รับอิทธิพลอย่างยิ่งจากคาร์ล ฟิลิปป์ เอมานูเอล บาค (Carl Philipp Emanuel Bach) ผู้เขียนตำราการเล่นคีย์บอร์ด *Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen* (Berlin 1753/62) และขบวนการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมเยอรมัน “พายุและแรงอารมณ์” (*Sturm und Drang*) อีกทั้งไฮเดลยังเป็นครูของเบโทเฟนที่ส่งต่อมาถึงเซอร์นี ผู้เป็นปรมาจารย์สร้างนักเปียโนในยุคโรแมนติกคนสำคัญ อาทิ ฟรานซ์ ลิสต์ (Franz Liszt) และ เทโอโดร์ เลสเชทซกี (Theodor Leschetizky) นักเปียโนที่โด่งดังผู้สร้างนักเปียโนคนสำคัญหลายคนในสมัยต่อมา

บทความนี้ได้นำเสนอบันทึกการเรียนเปียโนของ คาร์ล เซอร์นี เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวทางการสอนดนตรีของเบโทเฟนที่เซอร์นีได้ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กซึ่งไม่เพียงแต่จะมุ่งเน้นเรื่องการเล่นเทคนิคนิ้วที่ตีเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับทักษะการค้นสด (Improvisation) และการตีความบทเพลงอย่างเหมาะสม อีกทั้งได้สรุปภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมดของตำราชุดนี้พร้อมยกตัวอย่างการใช้เทคนิคนิ้วและการเล่นโน้ตระดับเพื่อชี้แนะแนวทางสำหรับครูและนักเปียโนในการศึกษาและนำไปปฏิบัติต่อไป

บันทึกการเรียนเปียโนของเซอร์นี

คาร์ล เซอร์นี เริ่มเรียนเปียโนกับบิดาของเขา เว็นเซล เซอร์นี (Wenzel Czerny) ตามที่เขาบันทึกไว้ในอัตชีวประวัติว่า

บิดาของผมได้สอนบทเพลงของบาค เคลเมนติและบทเพลงอื่น ๆ การเล่นที่ดีมาก และการจัดการเล่นเปียโนฟอร์เตที่ถูกต้องเหมาะสม ส่งผลให้ผมมีความขยัน [...] และจากการได้ศึกษาบทเพลงใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความคล่องแคล่วในการอ่านโน้ตทันที (Sight reading) และพัฒนาความเข้าใจดนตรียิ่งขึ้นไป ขณะที่ผมอายุได้ราว 10 ปี ผมรู้จักบทเพลงของโมสาร์ท เคลเมนติ และคีตกวีคนอื่น ๆ ในสมัยนั้น เกือบทั้งหมด อีกทั้งยังสามารถบรรเลงได้อย่างคล่องแคล่วพร้อมทั้งเข้าใจในดนตรีดีมากและสามารถเล่นบทเพลงส่วนใหญ่ได้จากความจำ

(Czerny & Kolneder, 1968)

เมื่อ คาร์ล เซอร์นี อายุราว 10 ปี เว็นเซล ครัมพ์โฮลซ์ (Wenzel Krumpholtz) ได้พาเซอร์นีและบิดาไปพบกับเบโทเฟนที่ห้องพักตรกรณน ทีเฟอร์ กราเบน (Tiefer Graben) ที่ตั้งอยู่ในใจกลางกรุงเวียนนาซึ่งมีเปียโนฟอร์เตที่สร้างโดยอันโตน วาลเทอร์ (Anton Walter) ตั้งอยู่ในห้อง อีกทั้งมีคีตกวี นักดนตรี และแซกราว 6-8 คน นั่งอยู่ในห้อง ได้แก่ ฟ็อน วรานิตซกี (Wranitzky) ฟรานซ์ ซาแวร์ ซูสมายร์ (Franz Xaver Süßmayr) อิกนาซ ชนุพ ฟานซิกซ์ (Ignaz Schnuppanzigh) และหนึ่งในน้องชายของเบโทเฟน โดยเซอร์นีรู้สึกอายที่จะเริ่มเล่นบทเพลงของเบโทเฟน จึงเลือกที่จะเล่นบทเพลง Piano Concerto in C-Major, KV 503 ของโวล์ฟกัง อมาเดอุส โมสาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) ระหว่างที่เขากำลังเล่นอยู่นั้นเบโทเฟนก็เข้ามานั่งใกล้ ๆ และเล่นแนวทำนองหลักของวงดุริยางค์ด้วยมือซ้ายขณะที่เซอร์นีบรรเลงแนวเปียโนประกอบ ซึ่งเซอร์นีก็นึกได้สังเกตเห็นนิ้วที่กว้างมากโดยเฉพาะตรงปลายนิ้วและขนที่เต็มแขนของเบโทเฟน หลังจากที่เขาเล่นได้เป็นอย่างดีน่าประทับใจ เซอร์นีก็นึกอารมณ์ที่จะแสดงบทเพลงของเบโทเฟน Piano Sonata in C-minor, op. 13 (*Pathétique Sonata*) และบทเพลงร้อง *Adelaide* โดยบิดาร้องเสียงเทเนอร์ หลังจากแสดงเสร็จ เบโทเฟนก็หันไปพูดกับบิดาของเซอร์นีว่า “เด็กชายคนนี้มีพรสวรรค์ ผมจะสอนเขาเองและยินดีรับเขาเป็นลูกศิษย์ ให้พาเขามาสัปดาห์ละหนึ่งครั้งและครั้งต่อไปให้นำตำราการเล่นคีย์บอร์ดของ คาร์ล ฟิลิปป์ เอมานูเอล บาค มาด้วย” (Czerny & Kolneder, 1968)

ในช่วงแรก ๆ เบโทเฟนได้มุ่งสอนแต่เพียงการเล่นสเกล (Scale) ในทุกบันไดเสียง พร้อมทั้งสอนการวางมือและนิ้วที่ถูกต้องและเทคนิควิธีการใช้นิ้วโป้ง อาทิ การสอดนิ้วโป้งเวลากลับนิ้ว ซึ่งในสมัยนั้นถือเป็นวิธีการเล่นแบบใหม่ที่ยังไม่ได้ใช้กันแพร่หลายนัก จากนั้นก็ได้สอนบทแบบฝึกหัดต่าง ๆ จากตำราเรียน สอนการเล่นต่อเนื่อง (*Legato*) และการเล่นสั้น สำหรับการ เล่นบนเปียโนฟอร์เตตามแบบของเบโทเฟน เซอร์นียังได้ถูกฝึกการอ่านโน้ตทันที (Sight reading) ซึ่งครั้งหนึ่งเบโทเฟนได้ชื่นชมเซอร์นีที่สามารถอ่านโน้ตที่คัดลอกด้วยลายมือ (Manuscript) ของบทเพลง Piano Sonata in C-Major, op. 53 (*Waldstein Sonata*)

แม้ว่าการเรียนกับเบโทเฟนจะไม่สม่ำเสมอและมีช่วงที่หยุดยาว แต่เซอร์นีก็นึกขยันฝึกซ้อมด้วยตัวเองเป็นประจำ โดยยังติดต่อและมีความสัมพันธ์ที่กระหว่างกันมาโดยตลอด เบโทเฟนยังได้มอบหมายให้เซอร์นีช่วยตรวจบทเพลงที่ออกตีพิมพ์ใหม่ของเขา อาทิ อุปรากรเรื่อง *เลโอนอร์* (*Leonore*) ซึ่งปัจจุบันใช้ชื่อว่า *ฟีเดลีโอ* (*Fidelio*) ในปี ค.ศ. 1805 อีกทั้งยัง

มอบหมายให้เรียบเรียงโน้ตเพลงสำหรับการบรรเลงเปียโน นับเป็นการฝึกทักษะการเรียบเรียงบทเพลงของเซอร์นีที่มีอิทธิพลต่อการสร้างผลงานเรียบเรียงบทเพลงร้องจากอุปรากรต่อไป ซึ่งเป็นลักษณะเพลงที่ชื่นชอบของนักเปียโนทุกระดับและเป็นที่ต้องการของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ในสมัยนั้น ที่ต้องการจำหน่ายโน้ตบทเพลงเรียบเรียงต่าง ๆ ในหลากหลายระดับความยากในการบรรเลง

ระหว่างที่ มูซิโอ เคลเมนติ (Muzio Clementi) ประมาจารย์นักเปียโน ผู้เขียนหนังสือ *Introduction to the Art of Playing the Pianoforte*, op. 42 (1801) มาเยือนเวียนนา ในปี ค.ศ. 1810 เซอร์นีได้มีโอกาสรับชมการสอนของเคลเมนติ บ่อยครั้ง ทำให้ได้เรียนรู้วิธีการสอนของปรมาจารย์นักเปียโนที่มีชื่อเสียงท่านนี้และสร้างแรงบันดาลใจให้กับเซอร์นีในการสอนเปียโนและสร้างลูกศิษย์ที่มีชื่อเสียง

ในปี ค.ศ. 1815 เบโทเฟนไว้วางใจให้เซอร์นีสอนเปียโนหลานชายที่อยู่ในความดูแลของเขา คาร์ล ฟาน เบโทเฟน (Karl van Beethoven) ทำให้ช่วงนั้นเซอร์นีได้มีโอกาสพบเบโทเฟนแทบจะทุกวันและบ่อยครั้งจะได้ยินศิลปะการเล่นแบบแพนตาซีที่ไม่มีใครเทียบได้ของเบโทเฟนหากเขาอารมณ์ดี ถือเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการพัฒนาทักษะการดนตรีของเซอร์นีที่เขาได้สืบทอดต่อไปยังนักเรียนของเขา จากบันทึกการสอนเปียโนให้กับ ฟรานซ์ ลิสต์ ในระหว่างปี ค.ศ. 1822-1823 ที่เซอร์นีได้ “แสดงตัวอย่างการเล่นแบบแพนตาซีและบ่อยครั้งได้มอบหมายให้เขาดนสดทำนองต่าง ๆ” (Czerny & Kolneder, 1968) ซึ่งสอดคล้องกับที่ลิสต์ได้เล่าในภายหลังว่าเซอร์นี “ได้ให้ฝึกอ่านโน้ตทันทันทีจากบทเพลงที่ดี ๆ ต่าง ๆ ในสมัยนั้น และมักมอบหมายให้จินตนาการดนตรีสดแพนตาซี” (Göllerich, 1908)

ตำราการสอนเปียโนฟอร์เตฉบับสมบูรณ์ ผลงานลำดับที่ 500 ของ คาร์ล เซอร์นี

คาร์ล เซอร์นี เริ่มสอนเปียโนให้กับนักเรียนของบิดาเขาบางคนตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นและเป็นครูเปียโนที่มีชื่อเสียงมาก โดยระหว่างปี ค.ศ. 1815-1836 เขาทุ่มเทกับการสอนในแต่ละวันอย่างหนักตั้งแต่เวลาแปดโมงเช้าจนถึงสองทุ่ม (Lindeman, 2001) และใช้เวลาในตอนกลางวันในการประพันธ์เพลง เขาเขียนตำราเปียโนและแบบฝึกหัดเปียโนจำนวนมากที่ยังคงนิยมใช้สอนอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน หลังจากที่ คาร์ล เซอร์นี ได้ยุติภาระหน้าที่การสอนเปียโน เขาได้อุทิศเวลาให้กับการประพันธ์และงานเขียนตำรา จากประสบการณ์การสอนเปียโนที่สะสมมายาวนานตลอดราว 30 ปี เซอร์นีได้เขียนหนังสือ *ตำราสอนทฤษฎีและปฏิบัติเปียโนฟอร์เตฉบับสมบูรณ์ ตั้งแต่การเริ่มฝึกหัดจนถึงระดับสูงสุด ด้วยการพัฒนาอย่างเป็นลำดับ พร้อมทั้งโน้ตตัวอย่างเฉพาะจำนวนมากที่เขียนขึ้นใหม่* (Vollständige theoretisch-praktische Pianoforte-Schule: von dem ersten Anfänge bis zur höchsten Ausbildung fortschreitend, und mit allen nöthigen, zu diesem Zwecke eigends componierten zahlreichen Beispielen) ผลงานลำดับที่ 500 ได้เผยแพร่สามเล่มแรกในปี ค.ศ. 1839 โดยสำนักพิมพ์ดีอาเบลลี (Diabelli & Comp.) ที่กรุงเวียนนา และต่อมาได้ตีพิมพ์เล่มที่สี่เสริมเพิ่มไปในปี ค.ศ. 1846 รวมเข้าด้วยกันภายใต้ชื่อรวม “ตำราสอนเปียโนฟอร์เต” ผลงานลำดับที่ 500 (*Pianoforte-Schule*, op. 500) ถือเป็นตำราสำคัญที่ครอบคลุมเนื้อหา กลวิธีการสอนเปียโนฟอร์เต ทั้งในหลักการเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ อีกทั้งได้รวบรวมแนวปฏิบัติการแสดงดนตรีอย่างละเอียดตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 จนถึงยุคร่วมสมัยซึ่งเซอร์นีได้ศึกษารายละเอียดเป็นอย่างดีถือเป็นตำราที่ได้รับคามนิยมอย่างสูงในสมัยนั้น อีกทั้งได้ทำการแปลออกเป็นภาษาฝรั่งเศสและอิตาลีรวมถึงภาษาอังกฤษเพื่อถวายสมเด็จพระราชินีนาถวิกตอเรีย (Queen Victoria) แห่งสหราชอาณาจักรในปี ค.ศ. 1839 ภายใต้ชื่อ *Complete theoretical and practical piano forte school*, op. 500

ตำราเล่มที่หนึ่งเป็นเล่มที่ยาวที่สุด ประกอบไปด้วย 19 บท อธิบายการเล่นปฏิบัติเปียโน การวางนิ้ว แบบฝึกหัดฝึกนิ้วและทฤษฎีพื้นฐานที่จำเป็นอย่างละเอียดและเข้าใจได้ง่าย โดยมีเนื้อหาในแต่ละบทตามรายละเอียดใน ตาราง 1 รวมทั้งได้สรุปหลักการเล่นโน้ตสลับแบบยาวหรือที่เรียกว่าโน้ตพิง (*Long Appoggiatura*) รูปแบบต่าง ๆ อาทิ โน้ตพิงหน้าโน้ตหลัก ที่มีสัดส่วนสองจังหวะและสามจังหวะ (โน้ตตัวอย่าง 1) ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของคาร์ล ฟิลิปป์ เอมานูเอล บาค ซึ่งถือเป็นข้อมูลอ้างอิงสำคัญสำหรับการเล่นโน้ตสลับที่มักเป็นประเด็นข้อสงสัยในเรื่องของการตีความสัดส่วนความยาวระหว่างโน้ตนอกคอร์ดที่กลายมาซึ่งโน้ตหลัก

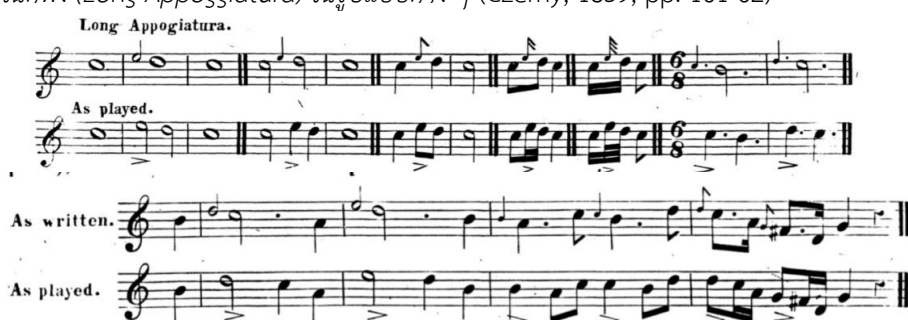
ตาราง 1

สารบัญจากตำราสอนเปียโนฟอร์เต เล่มที่ 1

บทที่	เนื้อหา
1	การจัดตำแหน่งร่างกายและการวางมือ การอ่านโน้ตและการแสดงภาพคีย์บอร์ด
2	แบบฝึกหัดนิ้วพื้นฐานเบื้องต้น และวิธีการกดนิ้ว
3	ชื่อตัวโน้ตในกุญแจซอล
4	แบบฝึกหัดนิ้วและเพลงฝึกปฏิบัติ
5	ชื่อตัวโน้ตในกุญแจฟา
6	โน้ตที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงกำกับ อาทิ ชาร์ป แฟลต และเนเชอรอล
7	การใช้นิ้วหัวแม่มือสอดใต้นิ้วอื่น หรือใช้นิ้วอื่นข้ามนิ้วโป้ง
8	การฝึกซ้อมสเกลในทุกบันไดเสียงเมเจอร์
9	ค่าตัวโน้ต และการแบ่งสัดส่วนจังหวะ โน้ตสามพยางค์
10	โน้ตประจุ และเครื่องหมายเชื่อมเสียง
11	ตัวหยุด โน้ตขึ้นจังหวะ (Syncopation) และการแบ่งสัดส่วนจังหวะที่ไม่เท่ากัน
12	ลักษณะจังหวะแบบต่าง ๆ
13	การเล่นจังหวะคงที่ในแต่ละห้องและรักษาระดับการเคลื่อนไหวให้คงที่ตลอดทั้งเพลง การเน้นและไม่เน้นในสัดส่วนจังหวะของแต่ละห้อง การหยุดพัก แบบฝึกหัดจังหวะ
14	ลักษณะการเล่นซ้ำ (tremolo) สัญลักษณ์ย่อ และการเล่นโน้ตแยกอาร์เปจ วิธีการในการแบ่งโน้ตเล่นระหว่างสองมือ การใช้มือ แบบฝึกหัด ข้อสังเกตในธรรมชาติของชั้นคู่
15	จังหวะหรือระดับการเคลื่อนไหว คำศัพท์ภาษาอิตาเลียนที่เกี่ยวข้อง แบบฝึกหัดนิ้ว
16	โน้ตสลับ (Grace note) และสัญลักษณ์
17	โน้ตประดับที่มีลักษณะพิเศษ (mordent, turn, shake) แบบฝึกหัดโน้ตประดับ การพรมโน้ต (trill) การพรมโน้ตสองมือ การพรมนิ้วพร้อมกับกดโน้ตค้าง
18	แนวอารมณ์และลักษณะการเล่น ดัง-เบา เล่นต่อเนื่อง-เล่นขาด ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความต่อเนื่อง/ขาด ของเสียง การเล่นช้าลงและเร็วขึ้น ระดับการเปลี่ยนจังหวะความเร็ว
19	24 บันไดเสียงหรือสเกล

โน้ตตัวอย่าง 1

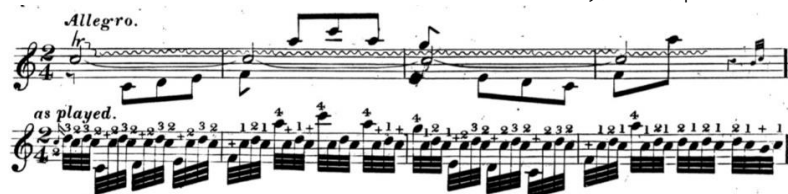
ตัวอย่างการเล่นโน้ตพิง (Long Appoggiatura) ในรูปแบบต่าง ๆ (Czerny, 1839, pp. 161-62)

โน้ตตัวอย่าง 2 แสดงข้อเสนอแนะสำหรับเทคนิควิธีการเล่นพรมนิ้วที่ต้องกดโน้ตอีกแนวพร้อมกันไปนิ้วเดียวซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการเล่นบทเพลง *Waldstein Sonata in C-Major, op. 53* ของเบโทเฟน ในกระบวนสุดท้าย ระหว่างห้องที่ 168-174

โน้ตตัวอย่าง 2

ตัวอย่างการเทคนิคการเล่นพรมนิ้วพร้อมกับการกดโน้ตอีกแนวด้วยมือเดียว (Czerny, 1839, p. 176)

หมายเหตุ : + และ 4 หมายถึงการใช้นิ้วโป้ง และนิ้วก้อย ตามลำดับ สำหรับสำนักพิมพ์ R. Cock & Comp.

ตำราเล่มที่สอง ภายใต้ชื่อหัวเรื่อง การเลือกใช้นิ้ว สำหรับการ เล่นเทคนิคเปียโนหลากหลายรูปแบบ ประกอบไปด้วย 16 บท ตามรายละเอียดใน ตาราง 2 พร้อมแบบฝึกหัดที่ระบุเลขนิ้วกำกับไว้ในโน้ตเพลงทำให้ง่ายต่อผู้เรียนในการเล่นนิ้วที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งก่อนหน้านี้โน้ตเพลงที่ดีพิมพ์ปกติจะไม่มีการระบุเลขนิ้วไว้ โน้ตตัวอย่าง 3 แสดงเทคนิคการรูดนิ้ว (Glissando) เป็นขั้นคู่แปดด้วยมือขวา ดังที่เซอร์นิตได้เขียนอธิบายในตำราเล่มที่ 4 ถึงการเล่นบทเพลง Waldstein Sonata, op. 53 ของเบโทเฟน กระบวนสุดท้าย ห้องที่ 465-474 เซอร์นิตได้นำเสนอเทคนิคที่แพรวพราวและท้าทายสำหรับนักเปียโนในยุคโรแมนติก โน้ตตัวอย่าง 4 แสดงการเล่นไลน์แบบครึ่งเสียงพร้อมการกดโน้ตประสานในแนวล่างด้วยมือขวาล้ายเทคนิคการเล่นบทฝึก Etude, op 10, no. 2 ของ เฟรเดอริก โชแปง (Frédéric Chopin)

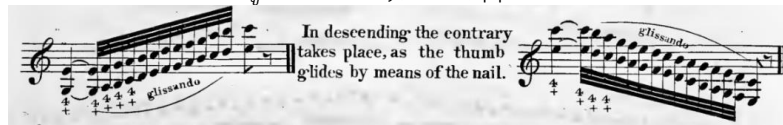
ตาราง 2

สารบัญจากตำราสอนเปียโนฟอร์เต เล่มที่ 2

บทที่	เนื้อหา
1	การเลือกใช้นิ้วสำหรับบันไดเสียง และช่วงไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สร้างจาก แบบเรียงเสียงไดอาโทนิค หลักการพิเศษสำหรับสเกล การรูดนิ้วบนคีย์บอร์ด (Glissando) และบันไดเสียงแบบครึ่งเสียง
2	ช่วงไลน์ (Passage) ที่สร้างขึ้นจากขั้นคู่สาม คู่สี่ คู่ห้า คู่หก และคู่แปด
3	ช่วงไลน์ในคอร์ด
4	ช่วงไลน์ในคอร์ดที่มีโน้ตเสริมนอกคอร์ด
5	ช่วงไลน์จากคอร์ดทบเจ็ด
6	การเล่นไลน์ในบันไดเสียงคู่กับช่วงไลน์ในคอร์ด
7	การไลน์ขั้นคู่ แบบบันไดเสียงครึ่งเสียง แบบคู่สี่ คู่หก คู่แปด และการไลน์แบบใหม่
8	การสลับนิ้วกดแป้นคีย์เดียวกัน
9	การเลือกใช้นิ้วเล่นพรมโน้ต การเล่นพรมโน้ตพร้อมกับการกดโน้ตค้าง การเล่นพรมโน้ตคู่ แบบฝึกหัด
10	การเลือกใช้นิ้วเล่นในช่วงสลับมือ
11	การเลือกใช้นิ้วในการเล่นคอร์ดทั่วไป
12	การเปลี่ยนแทนนิ้วขณะกดบนแป้นคีย์ค้างไว้
13	การประยุกต์ใช้นิ้วเดียวกันเล่นในหลายบันไดเสียง
14	การเลือกใช้นิ้วสำหรับเล่นโน้ตกระโดดไกล
15	การเลือกใช้นิ้วสำหรับช่วงที่มีหลายแนวเสียง
16	การกดแป้นคีย์เดียวพร้อมกันสองนิ้ว แบบฝึกหัดเสริมเพิ่มเติม

โน้ตตัวอย่าง 3

เทคนิคการรูดนิ้ว (Glissando) มือเดียวเป็นขั้นคู่แปด (Czerny, 1839, pp. 29)

โน้ตตัวอย่าง 4

เทคนิคการเล่นไล่โน้ตครึ่งเสียงพร้อมกดโน้ตประสานแนวล่าง (Czerny, 1839, pp. 34)

ตำราเล่มที่สามใช้ชื่อว่า การตีความการแสดง (Von dem Vortrage) เซอร์นีได้ให้แนวทางในการตีความดนตรี ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 จนถึงช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถือเป็นหลักฐานอ้างอิงแนวปฏิบัติการแสดงดนตรีที่สำคัญใน ยุคนั้นที่สืบทอดจากตำราสอนที่สำคัญจากคริสต์ศตวรรษที่ 18 อาทิ ตำราการเล่นฟลูต *Versuch einer Anweisung die Flöte transversiere zu spielen* (Berlin 1752) โดย โยฮันน์ โยอาคิม ควานซ์ (Johann Joachim Quantz) ตำราการเล่น คีย์บอร์ด *Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen* (Berlin 1753/62) โดย คาร์ล ฟิลิป เอมานูเอล บาค (Carl Philipp Emanuel Bach) ตำราสอนไวโอลิน *Versuch einer Gründliche Violine* (Augsburg 1756) โดย เลโอโพลด์ โมซาร์ท (Leopold Mozart) และ ตำราเปียโนฟอร์เต *Clavierschule* (Leipzig and Halle 1789) โดย ดาเนียล ก็อดลอบ เทือร์ก (Daniel Gottlob Türk) โดยเซอร์นีได้อธิบายถึงรายละเอียดการเล่นดนตรีเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่าน ทางตัวโน้ต เครื่องหมายสัญลักษณ์กำกับต่าง ๆ และคำศัพท์ดนตรีเฉพาะ อีกทั้งเสนอแนะแนวทางในการฝึกทักษะดนตรี ที่สำคัญ ได้แก่ ระดับความดังเบา สัมผัสการกดนิ้ว จังหวะ การเล่นโน้ตระดับ การแสดงบทเพลงในลักษณะต่าง ๆ การอ่าน โน้ตทันควัน การเล่นจากความจำ และการดันสด ตามรายละเอียดใน ตาราง 3

ตาราง 3

สารบัญจากตำราสอนเปียโนฟอร์เต เล่มที่ 3

บทที่	เนื้อหา
1	ความดัง-เบา การเน้นเสียง
2	การเล่นต่อเนื่อง และการเล่นเสียงขาด
3	การเปลี่ยนความเร็วจังหวะ
4	การเล่นทำนองที่เรียบง่าย การเล่นโน้ตระดับ การเล่นทำนองในหลายแนวเสียง
5	ความรู้สึกที่เหมาะสมกับช่วงเล่นที่แพรวพราว กรณีที่เหมาะสมในการเล่นคอร์ดแยกโน้ต
6	การใช้เพดัลต่าง ๆ
7	การใช้เมโทรโนม
8	อัตราจังหวะความเร็วที่เหมาะสมกับบทเพลง <i>Allegro</i> , <i>Adagio</i> หลักการหัดเรียนบทเพลง บทประพันธ์ที่ยากเป็นพิเศษ การบรรเลงบทเพลงซ้ำ
9	การเล่นอย่างแพรวพราว
10	การเล่นบทเพลงที่มีอารมณ์ลึกซึ้ง และบทเพลงในลักษณะต่าง ๆ

ตาราง 3 (ต่อ)

สารบัญจากตำราสอนเปียโนฟอร์เต เล่มที่ 3

บทที่	เนื้อหา
11	การแสดงต่อหน้าสาธารณะ
12	การเล่นบทพิวักและบทประพันธ์ที่มีรูปแบบเคร่งครัด
13	การเล่นจากความจำ
14	การเล่นโน้ตทันควัน
15	แนวทางเฉพาะในการตีความบทเพลงของคีตกวีต่าง ๆ อย่างเหมาะสม
16	การปรับทฤษฎีแจ๊สเสียง
17	การเล่นจากโน้ตสกออร์ จากกุญแจโซปราโน กุญแจเทเนอร์ และกุญแจเสียงอื่น ๆ
18	การเล่นบทนำ
19	การเล่นแพนดาสี (หรือการดันสด)
20	คุณสมบัติสำคัญของเปียโนฟอร์เตที่ดี การบำรุงรักษา และการปรับตั้งเสียง

ตำราเล่มที่สี่ ซึ่งเป็นเล่มเสริมขยายความต่อจากเล่มที่สามภายใต้ชื่อ ตำราสอนเปียโนฟอร์เต ศิลปะการแสดงบทประพันธ์รุ่นเก่าและใหม่หรือลำดับการพัฒนาขึ้นไปจนถึงแนวใหม่ที่สุด (*Pianoforte-Schule - Die Kunst des Vortrags der ältern und neuen Claviercompositionen oder: Die Fortschritte bis zur neuesten Zeit*) โดยในบทที่หนึ่งได้อธิบายถึง แนวการแสดงบทเพลงของคีตกวีนักเปียโนรุ่นใหม่ (*Vortrage der neuesten Compositionen von Thalberg, Döhler, Henselt, Chopin, Taubert, Willmers, Fr. Liszt und andere jetziger Tonsetzer*) ได้แก่ ซิกิสมุนด์ ทาลแบร์ก (Sigismund Thalberg) เทโอโดร์ โดเลออร์ (Theodor Döhler) ออดอล์ฟ ฟอน เฮนเซลท์ (Adolf von Henselt) เฟรเดอริก โชแปง (Frédéric Chopin) วิลเฮล์ม เทาเบิร์ต (Wilhelm Taubert) รูดอล์ฟ วิลเมอร์ส (Rudolf Willmers) ฟรานซ์ ลิสต์ (Franz Liszt) และคีตกวีร่วมสมัยอื่น ๆ ซึ่งในสมัยนั้นถือว่าการนำเสนอเทคนิคการเล่นเปียโนแนวใหม่พร้อมทั้งการบันทึกโน้ตที่ซับซ้อนสำหรับยอดนักดนตรี (Virtuoso) ในบทที่สองว่าด้วย การแสดงบทเพลงของเบโทเฟนทั้งหมดอย่างเหมาะสมสำหรับการเดี่ยวเปียโน (*Über den richtigen Vortrag der sämtlichen Beethoven'schen Werke für das Piano allein*) เซอร์นีได้อธิบายและให้แนวทางในการตีความบทเพลงเดี่ยวเปียโนทั้งหมดของเบโทเฟนซึ่งหลายบทเพลงเซอร์นีได้มีโอกาสเรียนกับเบโทเฟนโดยตรง ถือเป็นหลักฐานสำคัญในแนวปฏิบัติการแสดงบทเพลงเบโทเฟน ต่อด้วยบทที่สามที่ว่าด้วยผลงานของเบโทเฟน สำหรับเปียโนที่มีการเล่นประกอบโดยเครื่องดนตรีอื่นหรือโดยวงดุริยางค์ (*mit Begleitung anderer Instrumente oder des Orchesters*) บทที่สี่เรื่อง การแสดงบทพิวักของบาค เฮนเดลและคีตกวีคลาสสิกท่านอื่น (*Über den richtigen Vortrag der Fugen Seb. Bach's, Händel's und andere classischer Autoren*) และภาคผนวกที่แสดงรายการบทเพลงเปียโนที่ดีที่สุดตั้งแต่สมัยโมซาร์ท จนถึงยุคใหม่ล่าสุด เพื่อสะดวกในการเลือกใช้สำหรับผู้สอน นักเรียน ศิลปิน และมีมือสมัครเล่น (*Verzeichniss der besten Clavierwerke all Tonsetzer seit Mozart bis auf die neueste Zeit, zur Erleichterung der Auswahl für Lehrer, Schüler, Künstler und Dilettanten*) ตามรายละเอียดใน ตาราง 4

ตาราง 4

สารบัญจากตำราสอนเปียโนฟอร์เต เล่มที่ 4

บทที่	เนื้อหา
1	แนวการแสดงบทเพลงของคีตกวีนักเปียโนรุ่นใหม่ ได้แก่ Thalberg, Döhler, Henselt, Chopin, Taubert, Willmers, Fr. Liszt และคีตกวีร่วมสมัยอื่น ๆ
2	การแสดงบทเพลงของเบโทเฟนทั้งหมดอย่างเหมาะสม สำหรับการเดี่ยวเปียโน
3	ผลงานของเบโทเฟนสำหรับเปียโนที่มีการเล่นประกอบโดยเครื่องดนตรีอื่นหรือโดยวงดุริยางค์
4	การแสดงบทพิวักของบาค เฮนเดล และคีตกวีคลาสสิกท่านอื่น
5	ภาคผนวก รายการบทเพลงเปียโนที่ดีที่สุดตั้งแต่สมัยโมซาร์ท จนถึงยุคใหม่ล่าสุด เพื่อสะดวกในการเลือกใช้สำหรับผู้สอน นักเรียน ศิลปิน และมีมือสมัครเล่น

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ตำราสอนทฤษฎีและปฏิบัติเปียโนฟอร์เตฉบับสมบูรณ์ ผลงานลำดับที่ 500 ของ คาร์ล เซอร์นี ถือเป็นตำราดนตรีชุดสำคัญจากสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ที่รวบรวมแนวทางในการฝึกพัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโนอย่างมีระบบชัดเจนและเป็นลำดับขั้นตอนที่เข้าใจได้ง่าย ควบคู่ไปกับหลักการพื้นฐานทางดนตรีและแนวปฏิบัติการแสดงดนตรี โดยแบ่งออกเป็นสี่เล่มในเล่มแรกได้อธิบายการเล่นปฏิบัติเปียโน การวางนิ้ว แบบฝึกหัดฝึกนิ้ว และทฤษฎีพื้นฐานที่จำเป็นอย่างละเอียดและเข้าใจได้ง่าย ต่อมาในเล่มที่สองได้เสนอแนะวิธีการเลือกใช้นิ้วสำหรับการเล่นเทคนิคเปียโนหลากหลายรูปแบบพร้อมทั้งโน้ตตัวอย่างและแบบฝึกหัดที่จำเป็นจำนวนมาก ในเล่มที่สามได้อธิบายการแสดงอารมณ์ความรู้สึกและความเข้าใจแนวทางการเล่นดนตรีในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งทักษะดนตรีสำคัญอื่น ๆ ได้แก่ การอ่านโน้ตทันควัน การเล่นจากความจำ การเล่นโน้ตระดับ การดันสกด แนวทางสำหรับการแสดงดนตรี นอกจากนี้ในเล่มที่สี่ได้เขียนเนื้อหาที่ครอบคลุมแนวทางการเล่นและการตีความบทเพลงในยุคบาโรก คลาสสิก (โดยเฉพาะบทเพลงของเบโทเฟน) จนถึงโรแมนติกช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ไว้อย่างละเอียด

ในปัจจุบันหนังสือโน้ตเพลงแบบฝึกหัดเปียโนของ คาร์ล เซอร์นี แม้ไม่ได้มีคำอธิบายวิธีการฝึกซ้อมอย่างละเอียด แต่ก็ได้นำมาตีพิมพ์ขึ้นใหม่จากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ และเป็นที่ยอมรับในการสอนเปียโนทั่วโลก ในขณะที่ *ตำราสอนทฤษฎีและปฏิบัติเปียโนฟอร์เตฉบับสมบูรณ์* ผลงานลำดับที่ 500 ที่มีคำอธิบายอย่างละเอียดมีเพียงการตีพิมพ์สำเนาเดิมซึ่งมักจะได้รับความสนใจจากนักดนตรีวิทยา แต่ก็ยังไม่ได้เป็นที่รู้จักแพร่หลายนักในวงการสอนเปียโนปัจจุบัน ตำราทฤษฎีการสอนเปียโนชุดนี้ควรค่าแก่การศึกษาและนำไปใช้ควบคู่กับหนังสือโน้ตเพลงแบบฝึกหัดเพื่อครู อาจารย์ นักเรียนดนตรี นักดนตรี นักดนตรีศึกษา และผู้ที่มิใช่รักดนตรี ในสมัยปัจจุบันจะได้เข้าใจแนวทางการสอนปฏิบัติการการเล่นเปียโนที่สามารถไปประยุกต์ใช้กับการสอนบทเพลง โดยเฉพาะจากยุคสมัยคลาสสิกและโรแมนติกตอนต้นที่เซอร์นีได้มีโอกาสเรียนรู้แนวปฏิบัติการแสดงดนตรีโดยตรงจากคีตกวีคนสำคัญ อาทิ เบโทเฟน ผู้ที่ได้ปลุกฝังทักษะรอบด้านทางดนตรีให้กับเซอร์นี รวมถึงวิธีการซ้อมแบบฝึกหัดต่าง ๆ อาทิ บทฝึกซ้อมการเล่นบันไดเสียง (Scale) และการเล่นโน้ตคอร์ดแยก อาร์เปจโจ (Arpeggio) ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นเทคนิคพื้นฐานสำคัญเพื่อพัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโน หลักการเลือกใช้นิ้วและทักษะดนตรีรอบด้าน อาทิ การดันสกด การอ่านโน้ตทันควัน ควบคู่ไปกับความเข้าใจในการตีความบทเพลงตามแนวปฏิบัติการแสดงดนตรีที่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับหลักการสอบวัดมาตรฐานดนตรีในยุโรปและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวงการดนตรีต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ณัชชา พันธุ์เจริญ (2552). *พจนานุกรม คัพพัตรียางคศิลป์*. เกศกะรัต.

ภาษาอังกฤษ

Czerny, C. (1839). *Complete theoretical and practical piano forte school: From the first rudiments of playing to the highest and most refined state of cultivation with the requisite numerous examples newly and expressly composed for the occasion in 3 volumes*, (J. A. Hamilton, Trans.). R. Cocks & Co.

Czerny, C. (1839). *Vollständige theoretisch-praktische Pianoforte-Schule: von dem ersten Anfange bis zur höchsten Ausbildung fortschreitend, und mit allen nöthigen, zu diesem Zwecke eigends componierten zahlreichen Beispielen, in 4 Teilen*. A. Diabelli & Comp.

Czerny, C. (1846). *Die Kunst des Vortrags der ältern und neuen Claviercompositionen oder: Die Fortschritte bis zur neuesten Zeit*. A. Diabelli & Comp.

Czerny, C. (1963). *Über den richtigen Vortrag der sämtlichen Beethoven'schen Klavierwerke, nebst Czerny's Erinnerungen an Beethoven nebst Czerny* (P. Badura-Skoda, Ed.). Universal Edition.

Czerny, C. (1968). *Erinnerungen aus meinem Leben*, In W. Kolneder (Ed.), *Collection d'études musicologiques/Sammlung musikwissenschaftlicher Abhandlungen* 46.

Göllerich, A. (1908). *Franz Liszt*. Marquardt & Co.

Lindeman, S. (2001). Czerny, Carl, In S. Sadie (Ed.), *The new Grove dictionary of music and musicians* (vol. 6). Oxford University Press.

Pazdirek, F. (1904) *Universal-Handbuch der Musikliteratur alle Zeiten und Völker. Als Nachschlagewerk und Studienquelle der Welt-Musikliteratur* (vol. 3). Pazdirek & Co.